

Je tedy bezdůvodna nejen námitka ad 2., nýbrž i námitka ad 3., ježto při zásadně vyslovené, zúčastněnou obcí ostatně ani nepopírané povinnosti vyvlastněného odškodnění bude otázka způsobu a výše tohoto odškodného řešena v řízení zvláštním, jež úřad si vyhradil. Zbývá tedy zabývat se ještě námitkou ad 1. Běží o to, zda ujednání, jež ohledně pozemků č. kat. . . . v kat. obci K. bylo mezi obcí a zástupcem st-lů docíleno, lze uznati za dohodu o odškodnění ve smyslu §§ 87 a 38 zák. vod. Dohoda o odškodnění byla oběma stranami řízení vyvlastňovacího zamýšlena v ten způsob, že obě strany byly za jedno v tom, že odškodnění má býti poskytnuto směnou pozemků. Tento způsob poskytnutí náhrady za uložení služebnosti není zajisté nepřipustný, leč dohodou mezi stranami sjednanou nebylo ještě směny pozemků docíleno. Neboť podstatou směny jest, aby věci, jež mají býti směněny, byly dostatečně určeny (§ 1045 o. z. o.). V daném případě byly však vyvlastňovacím nálezem určeny jen pozemky st-lů, takže dohoda mezi stranami docílená není perfektní smlouvou směnnou.

Má tedy stížnost pravdu, tvrdí-li, že jen zásadní, ale co do objektu neurčitá dohoda o směně není dohodou o odškodnění, jakou má vodní zákon v § 38 na mysli, a že tedy dohoda tato sama o sobě nezbavila úřad povinnosti rozhodnouti o odškodnění podle § 38 vod. zák. Musilo proto nař. rozhodnutí v tomto bodu býti zrušeno podle § 7 zák. o ss, při čemž ovšem nss neměl příčiny zkoumati, zda a pokud zmíněná dohoda o směně pozemků obec právně váže, zejména zda k perfekci směnné smlouvy není snad ještě zapotřebí schvalovacího aktu se strany úřadů dozorčích.

Č. 10.385.

D o m o v s k é p r á v o: I. * Za platnosti zákona č. 125/27 Sb. rozhoduje zemský úřad v Brně s konečnou platností o odvolání z rozhodnutí příslušného orgánu města Brna, kterým bylo odepřeno přijetí do svazku této obce podle §§ 2 a 3 novely o domovském právu č. 222/1896 ř. z. (čl. 8 odst. 2 zák. 125/27 Sb.). — II. * Pobyť v obci z důvodu služby vojenské, konané podle zákona nebo dobrovolně, nemůže podle § 14 domov. zák. č. 105/1863 ř. z. založiti nárok na přijetí do domovského svazku podle §§ 2 a 3 zák. č. 222/1896 ř. z.

(Nález ze dne 1. března 1933 č. 2920.)

V ě c: Obec hlavního města Olomouce proti zemskému úřadu v Brně o domovskou příslušnost Bedřicha R.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Městská rada v Brně nevyhověla usneseními z 12. března 1929 a ze 6. května 1930 žádosti stěžující si obce z 18. ledna 1929 za přijetí Bedřicha R., nar. 27. ledna 1891 a příslušného do Olomouce, do domovského svazku města Brna podle novely k domovskému zákonu z r. 1896, poněvadž nebyl prokázán dobrovolný desítiletý a nepřetržitý pobyt jmenovaného v Brně. K odvolání městské rady v Olomouci vyslovil žal. úřad nař. rozhodnutím, že Bedřich R., štábní rot-

mistr z povolání, nenabyl podle ustanovení § 2 zák. čís. 222/1896 ř. z. nároku na výslovné přijetí do domovského svazku města Brna; rozhodnutí je opřeno v podstatě o to, že u osob nalézajících se ve svazku vojska, zvláště tedy též u osob konajících vojenskou službu z povolání, nelze mluvit o dobrovolnosti pobytu ve smyslu § 2 odst. 1 zák. č. 222/1896 a dále, že na osoby ty nelze vzhledem k ustanovení § 14 dom. zák. ze 3. prosince 1863 č. 105 ř. z. použití ustanovení domovské novely č. 222/1896 ř. z.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss toto:

Stížnost v první řadě vznáší námitku, že žal. úřad, vycházejce patrně z názoru, že výměr městské rady v Brně byl již rozhodnutím první stolice, prohlásil své rozhodnutí za konečné. Tento názor žal. úřadu jest však prý nesprávným, poněvadž čl. 8 zák. č. 125/27 upravuje jen postup pro politické úřady a nikoliv pro obce, nelze proto považovati rozhodnutí městské rady brněnské za rozhodnutí I. stolice, nýbrž je — po názoru stížnosti — rozhodnutím první stolice teprve výrok žal. úřadu, z něhož je proto možno další odvolání.

Nss neuznal tuto námitku důvodnou. Nss již v nál. Boh. A 7359/28, vydaném na základě usnesení odborného pléna Boh. A CCCXXIX/28 vyslovil právní názor, že usnesení obecního zastupitelstva, kterým obec vyřizuje žádost za přiznání vydrženého práva domovského po rozumu §§ 2 a 6 novely k zák. domovskému z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z., jest rozhodnutím právní moci schopným ve smyslu § 12 novely k obecnímu zřízení ze 7. února 1919 č. 76 Sb. Na názoru tom trvá nss i v daném případě.

Podle čl. 8 odst. 1 zák. č. 125/27 — pokud opravný prostředek není vyloučen — lze se odvolati z rozhodnutí okresního úřadu k zemskému úřadu, a, rozhoduje-li tento úřad sám v první stolici, lze se odvolati z jeho rozhodnutí k příslušnému min. Podle odst. 2 cit. čl. z rozhodnutí zem. úřadu jako odvolacího není další odvolání přípustno.

Ze všeobecného znění tohoto odst. 2 plyne, že zákon tu míní nejenom rozhodování zem. úřadu o odvoláních proti výrokům okresních úřadů (po případě magistrátů), nýbrž že tu má na zřeteli všechny případy, kdy zem. úřad rozhodoval jako instance odvolací o odvolání z rozhodnutí úřadu kteréhokoliv, tedy též z rozhodnutí obce. Jinak by byl tento odst. 2 cit. čl. 8 zbytečný, ježto stejný výsledek by plynul již ze znění odst. 1 cit. článku, který připouští odvolání k min. jen proti takovým rozhodnutím zem. úřadu, která jsou vydána ve stolici první, kdežto z rozhodnutí zem. úřadu jako druhé stolice nad úřadem okresním již podle 1. odstavce dalšího odvolání není.

Za tohoto stavu věci nutno tedy výměr městské rady brněnské pokládati za rozhodnutí I. stolice, vydané ve věci domovského práva a rozhodoval tudíž o odvolání proti němu podaném žal. úřad jako druhá stolice s platností konečnou. Bylo tedy poučení o nepřípustnosti dalšího odvolání ve shodě se zákonem a je stížnost v tomto bodě bezdůvodnou.

Ve věci samé tvrdí pak stížnost, že se Bedřich R. stal svéprávným 27. ledna 1915 a bydlí od této doby stále v Brně. Jelikož je štábním rotmistrem z povolání, není pochyby, že bydlel 10 let, předcházejících žádosti za právo domovské, dobrovolně a nepřetržitě v Brně, poněvadž

jenom pobyt vojína konajícího presenční službu nelze pokládati za dobrovolný, a že tedy je po právu nárok na jeho výslovné přijetí do domovského svazku města Brna po rozumu § 2 odst. 1 zák. č. 222/1896 ř. z.

Nss neuznal ani tuto námitku důvodnou. V daném případě nutno řešiti otázku, zda možno použití ustanovení zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. také na osoby vojenské. Podle § 14 dom. zák. právo domovské osob vojenských, kteréž měly, vstupující do vojenské služby a vystupující z ní, posuzuje se podle tohoto zák. Z ustanovení tohoto plyne, že u všech vojenských osob, tedy i u důstojníků a poddůstojníků délesloužících ani vstup do služby vojenské, ani vykonávání služby vojenské samo nemůže ipso iure způsobiti nějakou změnu v domovské příslušnosti. Poněvadž zákon nerozeznává, nýbrž zcela všeobecně mluví o vojenských osobách, jest nesprávným názor hájený stěžující si obcí, že by ustanovení § 14 bylo omezeno jenom na ty osoby, které vykonávají zákonem předepsanou službu vojenskou.

Pokud pak se jedná o použití uvedeného předpisu také na novelu k dom. zákonu z r. 1896, nutno uvážiti, že předpisy tohoto zák. vstoupily v platnost na místo některých zrušených paragrafů dom. zák. č. 105/1863 ř. z. (čl. I. zák. č. 222/1896 ř. z. a to §§ 8, 9 a 10) a že tudíž k ostatním ustanovením dom. zák. jsou ve stejném poměru, v jakém byly zrušené §§ 8, 9 a 10, které jimi byly nahrazeny. Z toho plyne, že jako ustanovení §§ 8, 9 a 10 dom. zák. z r. 1863 nemohly býti použity vzhledem k ustanovení § 14 na vojenské osoby během jejich činné služby vojenské, tak také vzhledem k ustanovení téhož § 14 dom. zák. z r. 1863 předpisy novely k dom. zákonu nelze pokládati za použitelné při vojenských osobách během vojenské služby.

Vzhledem k těmto vývodům nemůže se st-lka odvolati na ustanovení odst. 2 § 2 novely k dom. zák., ježto Bedřich R., o jehož domovské právo se v daném případě jedná, zachoval si vzhledem k ustanovení § 14 dom. zák. domovské právo v oné obci, do níž příslušel v den nastoupení služby vojenské a po čas jeho vojenské služby vydržení jiné domovské příslušnosti nemohlo nastati.

Jest tudíž rozhodnutí zem. úřadu ve shodě se zákonem a slušelo stížnost zamítnouti pro bezdůvodnost, aniž se nss za daného stavu věci musel zabývati další otázkou ve stížnosti nadhozenou, zda totiž pobyt Bedřicha R. v Brně možno pokládati za dobrovolný či nikoliv.

Č. 10.386.

Samospráva obecní. — Řízení správní: * Rozhodnutí zemského úřadu, kterým »k odvolání« osoby, která se domáhala u okresního úřadu zakročení proti obci podle §§ 102 a 103 mor. ob. zřiz. č. 4/1864 z. z., výrok tohoto úřadu, zakročení to odepřevší, byl zrušen a vysloveno, že obecní zastupitelstvo svým usnesením překročilo meze své působnosti a porušilo zákon, není rozhodnutím, vydaným v pořadu instančním, nýbrž samostatným aktem dozorčím, proti němuž je přípustné odvolání obce k min. vnitra.

(Nález ze dne 2. března 1933 č. 3170.)